

Liikenne- ja viestintäministeriö
Lausuntopalvelu.fi

Asia: Unifin lausunto Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän väliraporttiin

Unifi kiittää mahdollisuudesta lausua Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän väliraportista. Unifi pitää yleistä tavoitetta edistää digitalisaatiokehitystä hyvänä ja korostaa koulutuksen ja tutkimuksen merkitystä tavoitteen saavuttamiseksi.

Unifi katsoo, että tieteellisen tutkimuksen osuutta raportissa on nostettava. Tieteellistä toimintaa kuvataan väliraportissa vain luvussa 3.2, jossa käsitellään digitalisaation lähtötilannetta eri sektorialoilla. Luvussa "[a]mmatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (asiantuntijapalvelut)" on niputettu yhteen ilman tarkempaa kuvausta siitä, mihin 'ammatillinen' viittaa ja millaisen kokonaisuuden ajatellaan ammatillisesta, tieteellisestä ja teknisestä toiminnasta syntyvän. Tieteellisen toiminnan osalta kyseiseen kohtaan on nostettu tärkeitä asioita ("tutkimusaineistojen ja -infrastruktuurien saavutettavuuden parantaminen ja avoimen tieteen hyödyntämisen mahdollisuudet yhteiskunnassa laajasti"). Tämän lisäksi väliraportin eduksi olisi ollut kuvata tarkemmin digitalisaation hyötyjä tieteelliselle tutkimukselle (mm. avoimen tieteen kautta) sekä tieteellisen tutkimuksen merkitystä muiden sektoreiden toimintaan liittyen (esim. tekoäly, tietoliikenneyhteydet, digitaalisten valmiuksen turvaaminen).

Avoimen tieteen tavoitteena on parantaa tieteellisen ja taiteellisen tutkimuksen tuotosten ja niihin perustuvien oppimateriaalien laatua sekä tutkimustuotosten sujuvaa liikkuvuutta ja vaikuttavuutta koko yhteiskunnassa tutkijoiden ja tutkimusryhmien välillä, tutkimusalojen välillä, tutkimuksen ja koulutuksen välillä, tutkijoiden, yritysten, julkisen sektorin ja kolmannen sektorin välillä sekä tutkijoiden ja yhteiskunnallisten päättäjien sekä kansalaisten välillä. Näin ollen avoimen tieteen merkitys koronaviruskriisistä selvimiseksi on olennaista, myös sen suhteen, miten koronaviruskriisin aikaisten digitalisaatioon tukeutuvat toimintamallit voidaan vakiinnuttaa.

Pienempänä huomiona todetaan, että väliraportissa mainittu "[u]udet digitaaliset mahdollisuudet tuovat lisäksi kustannussäästöjä avoimen julkaisemisen kautta" (s. 11) ei ole keskeinen motivaatio avoimen julkaisemisen lisäämiseen ja toimintamuotojen kehittämiseen. Lähtökohta on tutkitun tiedon saavutettavuuden lisääminen.

Unifi kiittää väliraporttia siitä, että korkeakoulujen Kansallisen Digivision 2030 toteuttaminen on nostettu esiin sekä väliraportissa että toimenpiteissä (Paikka- ja aikariippumattoman arjen mahdollistaminen). Unifi pitää hyvänä, että etäopetukseen liittyvät selvitystoimet käynnistetään (toimenpide 2) Toivottavaa on, että toimenpiteiden toteuttamisessa ja selvitystyössä hyödynnetään uusinta pedagogista tutkimustietoa. Toimenpiteen 3 lisäksi Digivisio 2030 on hyvä tuoda esiin myös seuraavien toimenpiteiden kohdassa: "Digiosallisuus – Osaaminen ja yhdenvertaisuus" sekä "Hallinnon keventäminen". Esimerkiksi toimenpiteessä 29 mainitut Omadata/MyData-kokeilut liittyvät kiinteästi Digivision 2030 tavoitteisiin.

Unifi toivoo, että asian jatkovalmistelussa hyödynnetään yliopistojen asiantuntemusta niin tutkimuksen kuin koulutuksenkin puolelta. Yhteys Kansallisen Digivision 2030 valmisteluun on myös hyvä varmistaa.

Helsingissä 22. kesäkuuta 2020

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Keijo Hämäläinen".

Keijo Hämäläinen

Puheenjohtaja

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Tanja Risikko".

Tanja Risikko

Toiminnanjohtaja